अनर्थित्वान्मनुष्याणां भयात् परिजनस्य च । मर्य्यादायाममर्य्यादाः स्त्रियस्तिष्ठन्ति भर्त्तृषु ।
नासां कश्चिदगम्योऽस्ति नासां वयसि निश्चयः । विरूपं रूपवन्तं वा पुमानित्येव भुञ्जते ।
न भयान्नाप्यनुक्रोशान्नार्थहेतोः कथञ्चन । न ज्ञातिकुलसम्बन्धात् स्त्रियस्तिष्ठन्ति भर्त्तृषु ।
यौवने वर्त्तमानानां मृष्टाभरणवाससां । नारीणां स्वैरवृत्तीनां स्पृहयन्ति कुलस्त्रियः । २२२०
याश्च शश्वद्बहुमता रचन्ते दयिता स्त्रियः । अपि ताः सम्प्रसज्जन्ते कुब्जान्धजडवामनैः ।
पङ्गुष्वपि च देवर्षे ये चान्ये कुत्सिता नराः । स्त्रीणामगम्यो लोकेऽस्मिन्नास्ति कश्चिन्महामुने ।
यदि पुंसां गतिर्ब्रह्मन् कथञ्चिन्नोपपद्यते । अप्यन्योन्यं प्रवर्त्तन्ते न हि तिष्ठन्ति भर्त्तृषु ।
अलाभात् पुरुषाणां हि भयात् परिजनस्य हि । वधबन्धभयाच्चापि स्वयं गुप्ता भवन्ति ताः ।
चलस्वभावा दुःसेव्या दुर्ग्राह्या भावतस्तथा । प्राज्ञस्य पुरुषस्येह यथा वाचस्तथा स्त्रियः । २२२५
नाग्निस्तृप्यति काष्ठानां नापगानां महोदधिः । नान्तकः सर्व्वभूतानां न पुंसां वामलोचनाः ।
इदमन्यच्च देवर्षे रहस्यं सर्व्वयोषितां । दृष्ट्वैव पुरुषं हृद्यं योनिः प्रक्लिद्यते स्त्रियाः ।
कामानामपि दातारं कर्त्तारं मनसः प्रियं । रचितारं न मृष्यन्ति स्वभर्त्तारमलं स्त्रियः ।
न कामभोगान् विपुलान्नालङ्कारान्न संश्रयान् । तथैव बहु मन्यन्ते यथा रत्यामनुग्रहः ।
अन्तकः पवनो मृत्युः पातालं वडवामुखं । क्षुरधारा विषं सर्पो वह्निरित्येकतः स्त्रियः । २२३०
यतश्च भूतानि महान्ति पञ्च यतश्च लोका विहिता विधात्रा । यतः पुमांसः प्रमदाश्च निर्म्मितास्तदेव दोषाः प्रमदासु नारद ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि पञ्चचूडानारदसंवादे अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३८ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ इमे वै मानवा लोके स्त्रीषु सज्जन्त्यभीक्ष्णशः । मोहेन परमाविष्टा देवसृष्टेन पार्थिव ।
स्त्रियश्च पुरुषेष्वेव प्रत्यक्षं लोकसाक्षिकं । अत्र मे संशयस्तीव्रो हृदि संपरिवर्त्तते ।
कथमासां नराः सङ्गं कुर्व्वते कुरुनन्दन । स्त्रियो वा केषु रज्यन्ते विरज्यन्ते च ताः पुनः ।
इति ताः पुरुषव्याघ्र कथं शक्यास्तु रक्षितुं । प्रमदाः पुरुषेणेह तन्मे व्याख्यातुमर्हसि । २२३५
एता हि रममाणास्तु वञ्चयन्तीह मानवान् । न चासां मुच्यते कश्चित् पुरुषो हस्तमागतः ।
गावो नवतृणानीव गृह्णन्त्येता नवं नवं । शम्बरस्य च या माया या माया नमुचेरपि ।
बलेः कुम्भीनसेश्चैव सर्व्वास्ता योषितो विदुः । हसन्तं प्रहसन्त्येता रुदन्तं प्ररुदन्ति च ।
अप्रियं प्रियवाक्यैश्च गृह्णते कालयोगतः । उशना वेद यच्छास्त्रं यच्च वेद बृहस्पतिः ।
स्त्रीबुद्ध्या न विशिष्येते तास्तु रक्ष्याः कथं नरैः । अनृतं सत्यमित्याहुः सत्यञ्चापि तथा नृतं । २२४०
इति यास्ताः कथं वीर संरक्ष्याः पुरुषैरिह । स्त्रीणां बुद्ध्यर्थनिष्कर्षादर्थशास्त्राणि शत्रुहन् ।
बृहस्पतिप्रभृतिभिर्म्मन्ये सद्भिः कृतानि वै । संपूज्यमानाः पुरुषैर्विकुर्व्वन्ति मनो नृषु ।
अपास्ताश्च तथा राजन् विकुर्व्वन्ति मनः स्त्रियः । इमाः प्रजा महाबाहो धार्म्मिक्य इति नः श्रुतं ।
सत्कृतासत्कृताश्चापि विकुर्व्वन्ति मनः सदा । कस्ताः शक्तो रक्षितुं स्यादिति मे संशयो महान् ।